

Aanvalsplan

Ministerie overweegt afdwingen open standaarden

Het ministerie van Economische Zaken onderzoekt of open standaarden zijn te verplichten voor alle documenten en diensten die de overheid via internet aanbiedt. Dat zegt Michiel Leenaars, directeur van Internet Society Nederland. Ook Tweede Kamerlid Kees Vendrik van Groen Links is hoopvol gestemd over het 'aanvalsplan', dat staatssecretaris van Economische Zaken Frank Heemskerk na de zomer presenteert: "Mijn unaniem aangenomen motie uit 2002 zal alsnog worden uitgevoerd."

Gijs Hillenius

Leenaars, behartiger van de belangen van internetgebruikers, diende halverwege juni ongevraagd adviezen in bij het ministerie. Hij deed dat samen met onder meer de stichting Holland Open, dat opkomt voor de belangen van de open source softwaregemeenschap. Ze verzamelden daartoe de meningen van nog 27 andere organisaties en individuen. "De overheid moet per 1 januari 2008 ODF en andere open standaarden verplicht stellen", is volgens Leenaars de belangrijkste suggestie. "De tijd van commerciële dataformats is gewoon voorbij."

"Het uitgangspunt van EZ moet zijn dat burgers nooit verplicht mogen zijn tot het aanschaffen van commerciële software, voordat ze elektronisch contact kunnen krijgen met overheid."

Leenaars vindt het advies, gebaseerd op de mening van nog geen dertig deelnemers, voldoende gewichtig. "Het is een zeer diverse groep, met onder meer wethouders, wetenschappers, een oud-directeur van IBM Nederland, experts van Sun Microsystems en anderen die goed ingevoerd zijn in dit onderwerp."

Fatsoenlijk

Bij het ministerie zijn volgens Kees Vendrik een stuk of acht ambtenaren bezig met het opstellen van het open sourcebeleidsplan. Veel meer dan dat weet Vendrik niet, maar hij verwacht veel van het aanvalsplan, zo vertelde hij bij de opening van de Holland Open conferentie, 11 juni in Amsterdam. "Ik geef de staatssecretaris een kans,

het is een fatsoenlijk sociaal democraat."

In zijn openingstoespraak waarschuwde hij voor de gevaren van het softwaremonopolie van Microsoft. "Dat is een bedrijfsstrategie uit de 19e eeuw." Ook de copy-right-macht van multimediabedrijven baart hem zorgen. "Een vrije en open samenleving heeft open standaarden en open source software nodig."

De beste argumenten voor deze typen IT komen van economen, stelt Vendrik. "Het is een optimale manier van produceren en innoveren. Open source reduceert kosten en stimuleert competitie." Hij riep Heemskerk daarom op zo snel mogelijk het initiatief van Amsterdam te volgen (zie kader).

Vendrik is teleurgesteld dat bij de overheid, vijf jaar na zijn motie die oproept tot het overstappen op open standaarden en het stimuleren van de inzet van open sourcesoftware, niets is veranderd aan het IT-inkoopbeleid. "Het monopolie bestaat nog steeds. De meeste software in gebruik bij de overheid is afkomstig van bedrijven. We betalen er te veel voor en we blijven van die paar bedrijven afhankelijk. Dat kost de overheid ieder jaar weer een paar miljard euro van het geld afkomstig van onze belastingbetalers."

Het kamerlid gaf meteen toe zelf evenmin te zijn veranderd. "De Tweede Kamer verplicht mij die software te gebruiken voor de toegang vanaf huis. En mijn eigen partij past het ook nog steeds toe." «

Amsterdam beproeft Suse

De gemeente Amsterdam zet Novell's Suse Linux in voor hun proef met open source desktop pc's. Dat bleek op de Holland Open conferentie die in juni plaatsvond in Amsterdam. De Linux desktop wordt deze zomermaanden in de praktijk getest door 125 ambtenaren van de Dienst Wonen en bij stadsdeel Zeeburg, vertelde Bart Prehn, IT-adviseur van de gemeente. De proef eindigt in september, waarna de gemeenteraad bekijkt of meer Linux-desktops kunnen worden ingezet.

Amsterdam besloot afgelopen december tot de proef met de open source desktop pc. Die moet de gemeente minder afhankelijk maken van grote softwareleveranciers, voornamelijk Microsoft.

De IT'ers selecteerden voor de proef een Linuxdistributie, die onderhouden werd door een bedrijf. De gemeente wil namelijk niet zelf verantwoordelijk worden gehouden voor het onderhoud van de distro. Welke distributie het is, dat hield Prehn voor zich. "Ik vind het netter als onze raadsleden dat van ons horen, en niet via de media. Daarbij kunnen we na de proef van keuze veranderen." Tijdens zijn presentatie verbaast een verwijzing naar applicatiebeheergereedschap Yast dat de gemeente werkt met distributie Suse. Prehn: "Dat zou zomaar kunnen."

De proef met de Linuxdesktop is zwaarder van opzet dan Prehn aanvankelijk wilde. Hij en collega IT'ers wilden de pc's los houden van de bedrijfsomgeving, om het risico van storingen uit te sluiten. De stuurgroep echter besloot recent tot een echte praktijkproef. De pc's worden daarom gekoppeld aan de e-mail- en bestandsservers van de gemeente. De IT'ers krijgen geen extra tijd voor de zwaardere test. Prehn verwacht desondanks weinig problemen. "De test wordt heftiger, maar de open source-desktop gaat werken."